

Szesnasta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Praga (Czechy), 26–30 lipca 2018

Rozwiązanie zadania turnieju drużynowego

membengokre → szawante:

• C-

	p(r), m(r)	t, n	∅, nh	k(r), ng(r), g
przed i, u, y	b(r)	d	z	∅/'r
przed inną samogłoską ustną	p(r)	t	s	
przed samogłoską nosową	m(r)	n	nh	

– b → w, (d)j → z, r → r

– przed w+V: C(+r) → ∅

• V

(w)a	e	ê, i	o	ô, u	à, ÿ	y	wỳ	ã	ẽ	ĩ	õ, ù
(w)a	e	i	o	u	é	â	wa	ã	ẽ	ĩ	õ
po m, mr, n, nh								a	e	i	o

• w wyrazach dwusylabowych: ka- → wa-

• kry-/ngry-, kà-/ngà- → hâ-

• -C

m, k	n	p	r	t
∅	nV	bV	rV	dV

membengokre ~ krinkati:

•

b	dj	m	n	nh	ng	-x	-nh	∅ (szawante: s/z)	—
p	x	(m)p	(n)t	x	c/qu	-j	-n	h	'

•

à	ỳ	y	ê	ĩ	ô	u	V
ỳ	y	yh	i	ẽh	u	oh	VV

(a)

A.	a	9	kak	<i>kaszel</i>
B.	a hã	6	ga	<i>ty</i>
C.	bâ	53	py	<i>arnota</i>
D.	bâdâ	35	myt	<i>słońce</i>
E.	budu	34	mut	<i>szyja</i>
F.	buru	52	pur	<i>pole</i>
G.	du/'wapé/'wasa	61	tu	<i>nieść</i>
H.	du ~ di	62	tu ≈ tik	<i>brzuch</i>
I.	ëne	15	kën	<i>kamień</i>
J.	hâ	42	ngryk	<i>rozgniewany</i>
		37	ngà	<i>dom mężczyzn</i>
		24	kry	<i>[zimny]</i>
		8	kà	<i>[skóra/kora/piers kobieca]</i>
K.	hâdâ	25	kryt	<i>kawałek metalu</i>
L.	ma	32	mã	<i>nandu / do, dla</i>
M.	me/wabzu/sãmra	33	mě/rě	<i>rzucać</i>
N.	mi	48	pĩ	<i>drewno</i>
O.	mo/ne/ai'aba'ré	58	tě/mõ	<i>iść/przychodzić</i>
P.	mra	50	prãm	<i>głodny</i>
Q.	mro	51	prõ	<i>żona</i>
R.	na	36	nã	<i>matka</i>
S.	nhi	43	nhĩ	<i>mięso</i>
T.	nhorõwa	45	nhũrkwã	<i>dom</i>
U.	nho'udu	44	nhõkõt	<i>piers męska</i>
V.	no	60	tõ	<i>brat</i>
W.	pa	31	ma	<i>wątroba</i>
X.	para	47	par	<i>noga</i>
Y.	po	49	po	<i>płaski</i>
Z.	ré	54	rãm	<i>żywica</i>

AA.	ta/rĩ/sina	55	ta/kà	<i>zrywać, odcinać</i>
BB.	te	57	te	<i>tydka</i>
CC.	té	56	tàm	<i>surowy (o jedzeniu)</i>
DD.	tebe	59	tep	<i>ryba</i>
EE.	to	46	no	<i>oko</i>
FF.	u	38	ngô	<i>woda</i>
GG.	ubu	16	kôp	<i>mucha</i>
		29	kupu	<i>owijać</i>
HH.	uhâdâ	27	kukryt	<i>tapir</i>
II.	upi	28	kupê	<i>dotykać</i>
JJ.	uzâ	30	kuwy	<i>ogień</i>
KK.	uzé	26	kudjỳ	<i>smród</i>
LL.	wa	63	twym	<i>tluszcz</i>
MM.	wa hã	1	ba	<i>ja</i>
NN.	wabu	41	ngrwa pu	<i>łodyga prześcigli (gatunek palmy)</i>
OO.	wada	23	krwỳdy, krwỳt-	<i>dziób</i>
PP.	wano	14	katôk	<i>wybuchać</i>
QQ.	wapru	10	kamrô	<i>krew</i>
RR.	wasi	13	kanhê	<i>gwiazda</i>
SS.	wa'ô	64	wakô	<i>ostronos</i>
TT.	wa'ro	12	kangro	<i>ciepły/gorący</i>
UU.	wa'u	11	kangô	<i>ciecz</i>
VV.	wĩ/pã/simro	2	bĩ/pa	<i>zabijać</i>
WW.	zasi	7	jaê	<i>gniazdo</i>
XX.	zé	3	djà	<i>ból/boleć</i>
		5	djỳ	<i>gorzki</i>
YY.	zu	4	djôm	<i>proszek/mąka</i>
ZZ.	'ra	17	kra	<i>syn/córka</i>
AAA.	'rã	18	krã	<i>głowa</i>
BBB.	're	19	kre	<i>sadzić</i>
		40	ngre	<i>jajko</i>
CCC.	'ré	39	ngrà	<i>suchy</i>
DDD.	'rê	20	krê	<i>papuga</i>
EEE.	'rê/si/hu	21	krê/ku	<i>jeść</i>
FFF.	'ro	22	kro	<i>zgniły</i>

(b)

A.	Jām ne ga tē?	Dokąd idziesz? / Dokąd szedłeś (szłaś)? ¹
13.	Pur mā ne ba tē.	Idę na pole.
B.	Djām ngô 'yr ne ga tē?	Czy idziesz nad rzekę (= nad wodę)?
6.	Kati. Inhūrkwā 'yr ne ba tē.	Nie. Idę do (swojego) domu.
C.	Djām ngà 'yr ne ga tē?	Czy idziesz do domu mężczyzn?
2.	Āã, ngà 'yr ne ba tē.	Tak, idę do domu mężczyzn.
D.	Djām amã tep kīnh?	Czy smakuje ci ryba?
3.	Āã, imã tep kīnh.	Tak, smakuje mi ryba.
E.	Djām amã prām?	Czy jesteś głodny?
8.	Āã, imã prām.	Tak, jestem głodny.
F.	Djām angryk?	Czy jesteś rozgniewany?
1.	Kati. Ikīnh.	Nie. Jestem wesoły.
G.	Djām amex?	Czy masz się dobrze?
16.	Kati. Ikanê.	Nie. Jestem chory.
H.	Mỳj ne akra krēn o nhỹ?	Co je twoje dziecko?
12.	Tep ne ikra krēn o nhỹ. Djām amã tep kīnh?	Moje dziecko je rybę. Czy smakuje ci ryba?
I.	Djām kēn ne ja?	Czy to (tu) jest kamień?
20.	Kati. Pī ne wa.	Nie. To (tam) jest drewno.
J.	Nhār anã?	Gdzie jest twoja matka?
14.	Inã ne pur mā tē.	Moja matka poszła na pole.
K.	Nhỹm ne bôx?	Kto przyszedł?
7.	Kubê ne bôx.	Przyszedł barbarzyńca.
L.	Djām arỳm ne ga tep krē?	Czy już zjadłeś(aś) rybę?
4.	Kati. Ije tep krēn kêt rã'ã.	Nie. Jeszcze nie zjadłem(am) ryby.
M.	Mỳj kadjy ne ga pur mā tē?	Po co idziesz na pole?
10.	Kwỳr kadjy ne ba pur mā tē.	Idę na pole po maniok.
N.	Mỳj myt kam ne ga bôx?	O jakiej porze (=słońce) przyszedłeś/przyszłaś?
5.	Para kam ne ba bôx.	Przyszedłem/Przyszłam o zmroku.
O.	Nhỹm nhõ kax ne wa?	Czyj to (tam) kosz?
19.	Inhõ kax ne ja.	To (tu) mój kosz.
P.	Mỳj ne ja?	Co to jest?
9.	Ngôkôn ne ja.	To jest kalebasa.
Q.	Djām akaprĩre?	Czy jesteś smutny?
18.	Āã, ikaprĩre.	Tak, jestem smutny.
R.	Mỳkam akaprĩre?	Czemu jesteś smutny?
11.	Ikra kanê kam ne ba ikaprĩre.	Jestem smutny, bo moje dziecko jest chore.
S.	Mỳj kanê?	Na co jest chore?
17.	Kangro kam mẽ kak kam kanê.	Jest chore z kaszlem i gorączką.
T.	Djām arỳm ne ga akra nhõ pidjỳ 'yr tē?	Czy już chodziliście po lekarstwo swojego dziecka?
15.	Ikra kadjy ne ba pidjỳ 'yr tē nhỹm arỳm kàjbê mex.	Chodziłem po lekarstwo dla swojego dziecka i już mu trochę lepiej.

¹Nie ma rozróżnienia między czasem teraźniejszym i przeszłym.

(c) membengokre

1. **Nhỹm ne kukôj pa?** — *Kto zabił/zabija małpy?*
2. **Nhỹm ne ngôkôn rê?** — *Kto rzucił/rzuca kalebasy?*
3. **Aje kukôj bĩn kêt rã'ã.** — *Ty jeszcze nie zabiłeś(aś) małpy.*
4. **Djãm arỹm ne aprõ kadjàt kre?** — *Czy twoja żona już posadziła bawełnę?*
5. **Wakõ ne krwỳdy kêt, krẽ ne krwỳdy.** — *Ostronos nie ma dziobu, papuga ma dziób.*

	krinkati	membengokre	
6.	cohhyh	kwy (← *kuy)	<i>ogień</i>
7.	cup-re	kôp-re	<i>muszka</i>
8.	pohr	pur	<i>pole</i>
9.	xy	djỳ	<i>gorzki</i>

(d)	krinkati	(membengokre)	szawante
10.	ẽh'tyhç	<i>martwy</i> (tyk)	dã
11.	ẽhncuu	<i>wesz</i> (ngô)	u